

Sayılmayan her New Yorklu için şehir 3 bin dolar kaybediyor

Ülke genelinde yapılacak nüfus sayımı için geçtiğimiz hafta posta yoluyla gönderilen formlar, bugünlerde tüm hanelere ulaştı. New York Şehir Üniversitesi Gazetecilik Bölümü'nde gerçekleşen toplantıda sayım prosedürünün nasıl işlediği anlatıldı. Yetkililer, sayılmayan her New Yorklu'nun, Federal Hükümet'ten 3 bin dolar daha az para alması anlamına geldiğini belirtti.

MEHMET DEMİRCİ NEW YORK

Ülke genelinde yapılacak nüfus sayımı için geçtiğimiz hafta posta yoluyla gönderilen formlar, bugünlerde tüm hanelere ulaştı. 2000'de yapılan nüfus sayımında tahmini rakamlara göre; 200 bin kişinin sayılmadığı New York, 2010 nüfus sayımı için bu oranı en aza çekmek için birçok sıradışı yöntem deniyor. Sayılmayan her New Yorklu'nun, Federal Hükümet'ten 3 bin dolar daha az para alması anlamına geldiğini belirten yetkililer, farklı etnik kökenden yaklaşık 70 gazetecinin karşısına çıkarak 2010 nüfus sayımına dair detayları anlattı.

New York'un bir göçmen şehri olduğunu belirterek söze başlayan yetkililer, "Büyük gazetelerle halka ulaşmanın imkanı yok. Vatandaşlara ulaşmak için en ideal yöntem sizlersiniz. Okurlarınız sizin yazdıklarınıza güveniyor. Devletin sizin yardımınıza ihtiyacı var." diyerek etnik gazetelerden nüfus sayımı konusunda destek istedi. New York Hesap Kontrol Müfettişi John C. Liu başta olmak üzere New York City Public Advocate Bill Di'Blasio, Nüfus Sayımı Bölge Direktörü Tony Farthing, New York Nüfus Sayım Koordinatörü Stacy Cumberbatch programa katılanlar arasındaydı. Sayım konusunda New Yorkluların hiçbir şekilde bir çekincesi olmaması gerektiğini belirten Stacy Cumberbatch, "Statüsü ne olursa olsun, herkesin sayıma katılması gerekiyor. Okul, hastane ve daha birçok yatırım, sayımla ortaya çıkan sonuçlara dayalı olarak gerçekleştiriliyor. Kendini saydırmayan her New Yorklu için şehrimiz ortalama 3 bin dolar kaybediyor. Toplanan tüm bilgiler anayasa ile güvence altına alınmış durumda, bu konuda korkacak hiçbir şey yok." diye konuştu.

New York Şehir Üniversitesi Gazetecilik Bölümü'nde gerçekleşen toplantıda sayım prosedürünün nasıl işlediği anlatıldı. Her 10 yılda yapılan sayımın Amerikan politik hayatında önemli bir etkiye sahip olduğunu anlatan uzmanlar, nüfus sayımıyla her bölgeden Kongre'ye gidecek milletvekili sayısının bile belirlendiğini ifade etti. New York Hesap Kontrol Müfettişi John C. Liu yaptığı konuşmada, kendisinin de bir göçmen olduğunu ve bununla gurur duyduğunu belirterek, "Eğer sayılmamışsanız bu ülkede var olmanızdır. Özellikle de göçmenlerin kendi-

sini saydırması şart." dedi.

Federal hükümet tarafından dağıtılacak 400 milyar dolarlık yardımdan kimin ne kadar alacağını ortaya koyacak 2010 nüfus sayımında 10 temel soru bulunuyor. Formlar İngilizce olsa da ilk kez bu yıl Hispanik nüfusun yoğun olarak yaşadığı bölgelere İspanyolca form gönderilecek. Talep edildiği takdirde isteyenlere İngilizce ve İspanyolca dışında; Çince, Korece, Rusça ve Vietnamca da formlar gönderilecek. Türk kökenli vatandaşlar eğer İngilizcelelerini yeterli görmüyorsa bölgenize ait sayım ofisini arayarak Türkçe'nin de içinde olduğu 59 dilde uzman desteği alınmaz mümkün. Sayım konusunda www.2010census.gov adresli resmi web sayfası da yardımcı olacak bir diğer kaynak.

KAKAÇ OLMAK SAYILMAYA ENGEL DEĞİL

Eğer ABD'de illegal olarak bulunuyorsanız yeni kaçak dahi olsanız sayılmamız gerekiyor. Sayım formundaki hiçbir soru sizin ABD'deki statünüzle ilgili değil. Amerikan yasalarına göre doldurulan hiçbir form istatistik bilgi paylaşımı dışında kullanılmıyor. Yani verdiğiniz bilgiler federal yasalarla güvence altına alınmış durumda. Verdiğiniz bilgilerin mahkemeler de dahil olmak üzere aleyhinize kullanılmama şansı yok. Bu nedenle kaçak da olsanız sayılmak konusunda çekinmeniz için herhangi bir neden yok. Bu arada eğer bugüne kadar nüfus sayımı ile alakalı elime form geçmeyenler 1-866-872-6868 numaralı telefonu arayarak yeni form talep edebiliyor.

TÜRK KÖKENLİLER 9. SORUYA 'TÜRK' YAZDIRMALI

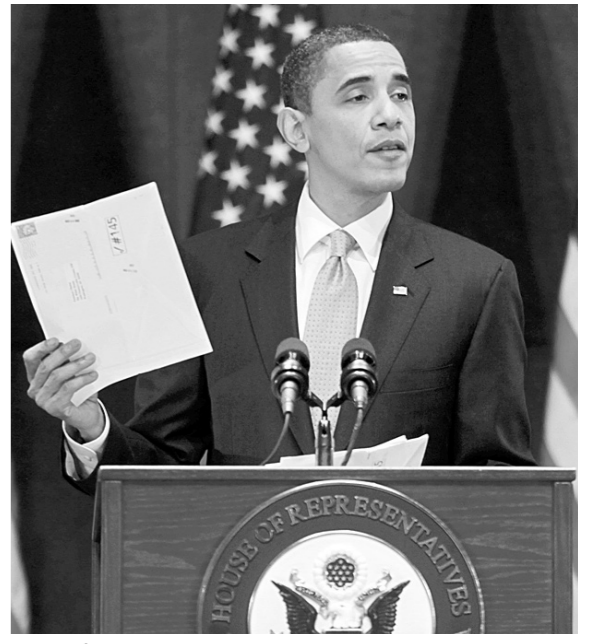
2020'de internet ortamına taşınacak olan sayım için etnik kimlik seçenekleri arasında Türk ibaresini görmek için formlardaki 9 numaralı soruya TÜRK ibaresini yazmak gerekiyor. Bu arada, saati 13 ila 20 dolar arasında değişen ücretlerle Federal Hükümet, Census 2010 için binlerce kişiyi geçici olarak işe alıyor. <http://2010.census.gov/2010censusjobs/web/sayfasından> ya da 1-866-861-2010 numaralı telefon hattından yararlanarak yapılacak başvurular için vatandaş olmaya da gerek yok. Sayım sonuçları, Aralık 2010'da Başkan Obama'ya, Mart 2011'de de ABD Meclisi'ne sunulacak kamuoyu ile paylaşılacak.

Sayımda sorulacak 10 soru >>>

Bu yıl sorulunan yer alacağı form, ABD nüfus sayımı tarihinin en kısa formunu oluşturacak. İşte formlarda yer alan ya da nüfus memurları gelirse soracakları

- 1 Nisan 2010 itibarı ile bu evde, kaç kişi yaşıyor? (Sayı yazılacak)**
- 1 Nisan 2010 itibarı ile evde olup da birinci soru kapsamında bu forma eklemeyi unuttuysanız ekli bir kişi var mı? Yeni doğmuş bebek, süt evladı gibi. Akriba, kuzen, hısımlar, yetişkin çocuk gibi. Akriba olmayan. Ev arkadaşı ya da evde yaşayan çocuk bakıcısı gibi. Geçici olarak evde kalanlar Ekstra kişi yok Burası apartman mı, mobil ev mi? Ya da ...X.... Siz ya da evde yaşayan diğer bir kişi tarafından mortgage ya da kredi ile satın alınmış bir ev. (Borc ödemesi devam ediyor) Siz ya da evde yaşayan bir kişinin evi. Mortgage borcu yok. Kiralık? Kira ya da kredi borcu ödemedi sadece kalıyorsunuzuz.**
- 4 Telefon numaranız nedir? (Eğer, cevaplarınızı anlayamazsak geri arayabiliriz)**
- 5 Lütfen bu evde kalan herkesle ilgili istenen bilgileri sırayla yazın.** Ev sahibi ya da kira ödeyeni 'birinci kişi' olarak not edilsin. Birinci kişinin adı soyadını yazın. Sonra diğerlerini. Federal Yasalar gereği, isimler de dahil bu bilgiler gizli tutulur.
- 6 Birinci kişinin cinsiyeti nedir?** Sonra da diğerlerinin cinsiyeti. (1790 yılından beri sorulan cinsiyet sorusunun cevabı çok önemli. Çünkü bir çok federal harcamada cinsiyet dağılımı önemli.)
- 7 1 Nisan 2010 itibarı ile birinci kişinin yaşı kaç ve doğum tarihini ay-gün-yıl sırasıyla ilgili kutucuğa yazın.** Sonra da diğer kişilerininki.
- 8 Birinci kişi Hispanik, Latin ya da İspanyol kökenli mi?** (Bu soru 1970 yılından beri bütün nüfus sayımlarında soruluyor) **Hayır,** Hispanik, Latin ya da İspanyol kökenli değil.

- Evet,** Meksikalı, Meksika kökenli Amerikalı, Chicano
Evet, Porto Rikolu.
Evet, Kübalı
Evet, diğer Hispanik, Latin ya da İspanyol kökenli. (Bosluğa, Arjantin, Kolombiya, Ekvador, Dominik Cumhuriyeti vs yazılacak)
- 9 Birinci kişinin etnik kökeni nedir?**
Beyaz
Siyah, Afrikan Amerikan
Kızılderili, Alaska Yerlisi, (bosluğa kabile adını yazınız)
Asya Hindistanı
Japon
Hawaii Yerlisi
Çinli
Koreli
Guam Adası
Filipinli
Vietnamlı
Samoa adalı
Diğer Pasifik (Bosluğa açıklama yazılacak. Fiji, Togo vs)
Diğer Asyalı. (Bosluğa açıklama yazılacak. Laos, Pakistan, Kamboçya vs)
DİĞER (Türkler 9 sorunun sonunda yer alan bu kutuya Türk diye yazılacak)
- 10 Birinci Kişi, bazı zamanlar başka yerde geçici olarak kalıyor ya da yaşıyor mu?**
Evet
Hayır (Sorumun cevabı 'evet' ise, aşağıdaki ilgili kutu işaretlenecek. Sonra da diğer kişiler için aynı soru cevaplanacak.)
Üniversite yardımı ya da lojmanında
Askeri kışlada
Mevsimlik ya da ikinci adresinde
Çocuklarına bakmak için
Hapiste
Sağlık bakım merkezinde
Baska bir sebeple (Bu soru, Nüfus Dairesi yetkilileri, bilgi almak için adrese yeniden gelmek isterlerse söz konusu kişiye nasıl ulaşabileceklerini ya da yerine kiminle görüşebileceklerini belirlemek için)

Sağlık reformu, Başkan Barack Obama'nın seçim vaatleri arasında ilk sırada yer alıyor. FOTOGRAF: AP, PABLO MARTINEZ MONSIVALS

Sağlık reformu Amerika için neden ihtiyaç?

ESRA KARSLI KOŞAR NEW JERSEY

Başkan Barack Obama'nın seçim vaatleri arasında ilk sırada yer alan sağlık reformu paketi üzerinde son sekiz aydır büyük tartışmalar yaşanırken, ülkenin de bu süre zarfında en öncelikli gündem maddesi oldu. Pazar günü Kongre'de oylanan pakete Cumhuriyetçiler her daim olduğu gibi muhalif tavırlarını sürdürdü.

Amerika'da yaklaşık 46 milyon insanın hiçbir sağlık güvencesi yok. Bu insanlardan 32 milyonuna sağlık güvencesi kazandıracak olan paket, aynı zamanda da son 45 yılda ABD'de yapılmış en köklü reform olarak tarihe geçmiş durumda. Artan bütçe açığı, devletin hantallaştığı, Washington yani Federal hükümetin halkın taleplerine karşı ağır davrandığı ya da duymadığı gibi gerekçelerle sık sık eleştirilen bürokratik yapıyı da etkileyecek olan reform, Obama'nın seçimlerdeki en önemli sözü olan "değişim" in de belli oranda hayata geçirilmesi oluyor.

Amerika'da sağlık sigortası özel şirketlerin kontrolünde ve kamu sağlık harcamaları son derece kısıtlı. Devlet, yoksullara ve yaşlılara yönelik sigorta imkanı tanısada bu bunun kapsama alanı oldukça dar ve Amerikalılar genel olarak sağlık sigortasını işveren veya özel şirketlerden temin ediyor. Aylık ödemen sigorta primlerinin yüksek olması nedeniyle 46 milyon civarında Amerikalı'nın bir sağlık güvencesi bulunmuyor. Sigortasız biri hastalanırsa tedavi masraflarını cebinden ödemek zorunda ve ABD'de sağlık hizmetleri ücreti dünya ortalamasının üzerinde. Amerika'da kişisel iflasları yansı sağlık masraflarını karşılayamamaları kaynaklanıyor.

Öte yandan, sağlık harcamaları sürekli olarak artıyor. Amerika'da sağlık sektörü 2,5 trilyon dolar büyüklüğünde, bir başka ifade ile Gayri Safi Milli Hasıla'nın yüzde 16'sını teşkil ediyor. Amerika'da sağlık sisteminden faydalanmanın maliyeti hem yüksek hem de devlete getirdiği yük oldukça kabarıktır. ABD her bir ferdi için yaptığı sağlık harcaması diğer gelişmiş ülkelerle kıyaslandığında yaklaşık 3 katı. Bu durumu pakete destek arayanlarda sık sık dile getiren Başkan Barack Obama, aynı zamanda harcamanın bu kadar yüksek olmasına binaen bundan istifade edebilen insan sayısının kısıtlı olduğunu da dile getirmişti. Sigortasızların sayısının yüksek olması ve sağlık maliyetlerinin hem bireye hem de devlete yüksek maliyetli olması, sağlık sisteminde reform yapılmasını zorunlu hale getiriyor. Partilerüstü Kongre Bütçe Dairesi sağlık reformu paketinin ilk 10 yıl içinde 940 milyar dolarlık hazineye yük getireceğini hesapladı. Yine aynı Daire, Cumhuriyetçilerin iddialarının aksine tasarımanın Amerikan bütçe açığını 130 milyar dolara azaltacağını ve ikinci 10 yılında paketin, kamu borcunda 1 trilyon dolarlık azalma getireceğini de ortaya çıkardı.

2 BİN 500 SAYFADAN FAZLA OLAN REFORM PAKETİNDE ÖNE ÇIKAN BAZI BAŞLIKLAR

Uygulamaya gireceği tarihten itibaren bütün Amerikan vatandaşlarını ilgilendirecek olan sağlık reformu paketi, Amerikan sağlık sistemine pek çok yenilikler getirmeyi amaçlıyor. Sağlık sektöründen dolayı devletin düştüğü zarar 10 yıl içinde kapatacaklarını söyleyen Başkan Obama, vergiler ve cezalarla da bu açığın daha kısa zamanda kapanmasını beklediklerini söyledi. Yürürlüğe girdiği takdirde sağlık reformu hemen bütün Amerikan vatandaşlarının bir sağlık sigortası satın almasını zorunlu kılacak. Yıllık geliri 88 bin doların altında olan ailelere devlet yardım yaparken, ağır reçete kullanan yaşlılara da aylık 250 dolarlık reçete yardımında bulunulacak. Eczanelerin sigorta şirketleriyle anlaşış aşamalı olarak yüzde 25, yüzde 50, yüzde 75 oranında ilaç masraflarını ödemeleri de Sağlık Reformu'nun uzun vadeli planları arasında.

Öte yandan devlet kazanılmamış mallarının geliri bekarlarda yıllık 200 bin dolar, evlilerde ise 250 bin dolar geçen kişilerden de sağlık ücretleri için ek vergi talebinde bulunacak. Ayrıca iş yerleri için sigortasız işçi çalıştıranın yaptırılması da artınacak. Yılı başında açıklanan ve yoğun eleştiriyi alan sağlık reformu yasa tasarınsının ham halinde bu ceza işçi başına 750 dolarken, değişiklik yapılmış yasa tasarınsında bu fiyat işçi başına 2 bin dolara yükseltildi.

Eleştiriler ve tartışmalarla geçen oylama sürecinin sonuçları merakla beklenirken Obama sırada eğitim ve göçmenler yasasının olduğunu açıkladı. Obama'nın açıklamaları ekonomik krizi ajandalarının ilk maddesine koyan Cumhuriyetçilerden eleştiriyi almaya devam ediyor.

New York Hesap Kontrol Müfettişi John C. Liu başta olmak üzere New York City Public Advocate Bill Di'Blasio, Nüfus Sayımı Bölge Direktörü Tony Farthing, New York Nüfus Sayım Koordinatörü Stacy Cumberbatch programa katılan gazetecilere nüfus sayımı hakkında bilgi verdi. FOTOGRAF: ZAMAN MEHMET DEMİRCİ

Dışişleri Bakanlığı, vatandaşlarını Türkiye konusunda uyardı

Dışişleri Bakanlığı, Türkiye'yi ziyaret etmeyi düşünen ya da Türkiye'de bulunan vatandaşlarını muhtemel terör ve şiddet eylemleri konusunda uyardı. Bakanlığın internet sitesinde yer alan açıklamada, "ABD Dışişleri Bakanlığı, Amerikan vatandaşlarını Türkiye'deki artan güvenlik kaygıları konusunda uyarır ve onlara, Amerikan vatandaşları ve çıkarlarına karşı terör eylemleri ve şiddet tehdidini anmsatır" ifadesi kullanıldı. Açıklamada, seyahat

uyansının 19 Mart 2010 ile 30 Nisan 2010 tarihleri arasında geçerli olduğu bildirildi. "Türkiye'deki Amerikan vatandaşlarının, sürdürmekte olan 'Amerika Defol, Bu Vatan Bizim' kampanyası ve terör örgütü DHKP/C ile ilişkili yaklaşan yıl dönümleri nedeniyle özellikle ihtiyatlı olmaları gerektiği" belirtilen açıklamada, "Türkiye'deki Amerikan ve/veya Türk-Amerikan kültürel ve ticari kuruluşlarına karşı eylemlerin olasılık dahilinde olduğu" kaydedildi. WASHINGTON AA

Obama, İran'a seslendi: Diyalog teklifimiz hâlâ masada

Başkan Barack Obama, yönetiminin Tahran'a yönelik diplomatik temas ve diyalog teklifinin hâlâ geçerli olduğunu söyledi. Obama, geçen yıl Nevruz Bayramı'nda yayımladığı video mesajında İran'la "taze bir başlangıç" teklifinde bulunmasından tam bir yıl sonra, yine aynı diyalog ve diplomasi önerisini yineledi. Beyaz Saray tarafından, internet sitesinde Farsça altyazıyla yayımlanan videoda

Obama, ülkesinin Tahran'la diplomatik diyalog önerisinin hala geçerli olduğunu, ancak İran hükümetinin izolasyonu seçtiğini belirtti. Obama, "ABD'nin, her bir insanlığın haysiyetine ve İranlıların haklarını kullanabilecekleri, küresel ekonomiyi tam biçimde katılabilecekleri ve ülke sınırları ötesinde eğitim ve kültürel değişimler yoluyla dünyayı zenginleştirebilecekleri bir geleceğe inandığını" dile getirdi. WASHINGTON AA